

DPS

DEMOKRATSKA PARTIJA
SOCIJALISTA CRNE GORE

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku

Ranku Krivokapiću

81000 Podgorica
Bulevar Sv. Petra Cetinjskog 10

tel: 020/ 242 161
faks: 020/ 247 572

e-mail: klub.dps@skupština.me

		CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	9. VII 2014	GOD.	
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-39/14-6	Broj:	
VEZA:		Datum:	
EPA:	520 XXV		
SKRAĆENICA:		PRILOG:	

Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore, podnosimo Predlog zakona o Prijestonici, radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

POSLANICI

Miodrag Miško Vuković

Žana Filipović

Branka Tanasijević

Predrag Sekulić

ZAKON O PRIJESTONICI

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Prijestonica Cetinje (u daljem tekstu: Prijestonica) je istorijski i kulturni centar Crne Gore i jedinica lokalne samouprave sa posebnim statusom.

Član 2

U Prijestonici se, osim funkcija organa lokalne samouprave, vrši dio najviših državnih funkcija Crne Gore.

Član 3

Prijestonica obuhvata teritoriju utvrđenu zakonom kojim se uređuje teritorijalna organizacija Crne Gore.

Član 4

Zbog posebnog značaja koji Prijestonica ima za Crnu Goru, obezbjeđuje se usklađenost vršenja poslova iz nadležnosti državnih organa i organa Prijestonice i to posebno u odnosu na:

- stvaranje uslova za razvoj Prijestonice
- predstavljanje i promovisanje Prijestonice
- predstavljanje Prijestonice u poslovima međudržavne i međunarodne saradnje
- organizovanje proslava državnog karaktera.

Član 5

Zakonom se može vršenje pojedinih poslova iz nadležnosti organa državne uprave prenijeti Prijestonici, zbog posebnog značaja za Prijestonicu, efikasnijeg obavljanja poslova i kvalitetnijeg zadovoljavanja potreba građana, kao i onih poslova kojima se doprinosi očuvanju i daljem razvoju prirodnih, kulturnih i istorijskih vrijednosti Crne Gore.

Propisom Vlade Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) se vršenje pojedinih poslova iz nadležnosti organa državne uprave može povjeriti Prijestonici.

Član 6

Prostorno – planskom dokumentacijom obavezno se obezbjeđuje praćenje stanja u prostoru, utvrđivanje namjene, uslova i načina korišćenja prostora Prijestonice, usklađivanje namjene i korišćenja prostora za rad organa i organizacija sa sjedištem u Prijestonici, kao i predstavništva država i međunarodnih organizacija.

Član 7

Granice područja „Istorijskog jezgra“ Prijestonice utvrđuju se odlukom nadležnog organa lokalne samouprave.

Vlasnik nepokretnosti koja se nalazi na području „Istorijskog jezgra“ Prijestonice dužan je da preduzme sve mjere koje su neophodne za njeno redovno održavanje.

Vlasnik nepokretnosti iz stava 2 koji namjerava da proda nepokretnost dužan je da nepokretnost prethodno ponudi Prijestonici.

Ako Prijestonica ne prihvati ponudu iz stava 3 ovog člana u roku od 30 dana od dana kada je ponuda dostavljena, vlasnik ne može prodati nepokretnost drugom licu pod povoljnijim uslovima od uslova pod kojima ih je ponudio Prijestonici.

Ugovor zaključen suprotno st. 3 i 4 ovog člana ništavan je.

Član 8

Prijestonica i organi Prijestonice imaju pečat, u skladu sa zakonom.

Pored sadržine propisane zakonom, pečat sadrži i naziv Prijestonica.

Član 9

Na organizaciju rada, obavljanje poslova u Prijestonici kao i funkcionisanje organa Prijestonice, primjenjuje se Zakon o lokalnoj samoupravi, ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno.

II. SIMBOLI PRIJESTONICE

Član 10

Prijestonica ima simbole, u skladu sa zakonom.

Član 11

Prijestonica ima praznik - dan Prijestonice koji se utvrđuje Statutom Prijestonice. Način obilježavanja dana Prijestonice utvrđuje se posebnom odlukom Skupštine Prijestonice.

III. POSEBNE ODREDBE

Član 12

U Prijestonici je rezidencija Predsjednika Crne Gore, kao i sjedište Ustavnog suda Crne Gore, ministarstva nadležnog za vanjske poslove, ministarstva nadležnog za oblast nauke, ministarstva nadležnog za oblast kulture, Univerziteta umjetnosti, Istorijskog instituta, Instituta za crnogorski jezik i književnost, Matice crnogorske i drugih institucija.

Član 13

U Prijestonici se održava prva sjednica redovnih zasijedanja Skupštine Crne Gore.

Član 14

Diplomatsko - konzularna i druga predstavništva i međunarodne organizacije mogu imati sjedište u Prijestonici.

Član 15

Način i uslove korišćenja objekata od istorijskog i kulturnog značaja na teritoriji Prijestonice u kojima svoje poslove vrše državni organi propisuje Vlada.

Način i uslove korišćenja objekata od istorijskog i kulturnog značaja u kojima svoje poslove vrše organi lokalne samouprave, organi lokalne uprave, javne službe koje finansira Prijestonica ili čiji je osnivač Skupština Prijestonice propisuje nadležni organ Prijestonice.

Član 16

Licima koja imaju izuzetne zasluge za razvoj Prijestonice kao i licima koja su svojim stvaralačkim ostvarenjima doprinijela ugledu i afirmaciji Prijestonice,

Skupština Prijestonice može dodijeliti zvanje počasnog građanina.

Uslovi, postupak i način dodjeljivanja zvanja počasnog građanina uređuju se Statutom Prijestonice.

Član 17

Priestonica ustanovljava javna priznanja za uspjehe koji doprinose razvoju i promovisanju interesa Prijestonice.

Javna priznanja Priestonice su nagrada, povelja, medalja i pokroviteljstvo Prijestonice.

Javna priznanja se mogu dodjeljivati i stranim državljanima, prijateljskim gradovima i organizacijama drugih država.

Uslovi, postupak i način dodjeljivanja, kao i naziv javnih priznanja iz stava 2 ovog člana uređuju se Statutom Priestonice.

IV. ORGANIZACIJA PRIJESTONICE

Član 18

Organizacija i način rada organa Priestonice uređuju se Statutom i drugim propisima Priestonice u skladu sa zakonom.

Član 19

Organi Priestonice su Skupština Priestonice i Gradonačelnik Priestonice.

Član 20

Skupština Priestonice je predstavnički organ građana Priestonice. Skupštinu Priestonice čine odbornici izabrani u skladu sa zakonom.

Član 21

Predsjednika Skupštine Priestonice bira Skupština Priestonice iz reda odbornika. Predsjednik Skupštine Priestonice bira se većinom glasova ukupnog broja odbornika, u skladu sa zakonom.

Mandat predsjednika Skupštine Priestonice traje koliko i mandat Skupštine Priestonice.

Član 22

Skupština Prijestonice ima sekretara.

Sekretara imenuje Skupština Prijestonice, na prijedlog predsjednika Skupštine Prijestonice, u skladu sa zakonom.

Član 23

Gradonačelnik Prijestonice je izvršni organ Prijestonice.

Gradonačelnika bira Skupština, na period od četiri godine, većinom glasova ukupnog broja odbornika, u skladu sa zakonom.

Član 24

Pored poslova utvrđenih zakonom za predsjednika opštine, Gradonačelnik Prijestonice obavlja i sljedeće poslove:

- utvrđuje smjernice za ostvarivanje planova i programa razvoja Prijestonice;
- prati sprovođenje programa razvoja i rada javnih službi čiji je osnivač Prijestonica i predlaže, odnosno preduzima mjere kojima se obezbjeđuju uslovi za njihovo funkcionisanje;
- daje saglasnost na akt kojim se utvrđuje broj i struktura zaposlenih u javnim službama koji se finansiraju iz budžeta Prijestonice;
- učestvuje u radu Vlade kada se raspravlja o pitanjima koja su od interesa za razvoj Prijestonice;
- utvrđuje prijedlog godišnjeg razvojnog programa Prijestonice, koji se finansira iz Fonda za razvoj Prijestonice, i dostavlja ga Senatu, uz prethodno pribavljeno mišljenje Skupštine Prijestonice;
- vrši i druge poslove utvrđene zakonom, Statutom Prijestonice i drugim aktima.

Član 25

Za vršenje poslova lokalne uprave obrazuju se organi uprave Prijestonice. Organima uprave Prijestonice iz stava 1 ovog člana rukovodi gradonačelnik.

Član 26

Gradonačelnik Prijestonice predlaže Vladi projekte koji se odnose na ekonomske, socijalne, kulturne i druge oblasti od značaja za razvoj Prijestonice.

Član 27

Vlada Crne Gore, na prijedlog Gradonačelnika Prijestonice, imenuje jednog člana organa upravljanja u institucijama i javnim službama čiji je osnivač Država, a imaju sjedište u Prijestonici, kao i jednog člana u organima upravljanja javne službe nadležne za oblast nacionalnih parkova Crne Gore.

Član 28

Gradonačelnik Prijestonice može imati jednog ili više zamjenika.

Zamjenika gradonačelnika Prijestonice imenuje i razrješava gradonačelnik Prijestonice uz saglasnost Skupštine Prijestonice. Zamjenik gradonačelnika Prijestonice zamjenjuje gradonačelnika Prijestonice u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti i vrši druge poslove koje mu gradonačelnik Prijestonice povjeri.

Mandat zamjenika gradonačelnika Prijestonice traje koliko i mandat gradonačelnika Prijestonice.

Član 29

Priestonica ima Senat.

Senat zauzima stavove, daje prijedloge i mišljenja državnim organima i organima Priestonice o pitanjima značajnim za ekonomski, kulturni, istorijski, ekološki i turistički razvoj Priestonice.

Gradonačelnik je dužan, prije utvrđivanja prijedloga godišnjeg razvojnog programa Priestonice, da njegov nacrt objavi na sajtu Priestonice.

U roku od 15 dana od dana objavljivanja nacrta godišnjeg razvojnog programa Priestonice na sajtu Priestonice, građani, političke partije i sva druga zainteresovana lica mogu dostaviti sugestije, preporuke i komentare na isti.

Poslije isteka roka iz prethodnog stava ovog člana, gradonačelnik utvrđuje prijedlog godišnjeg razvojnog programa Priestonice koji dostavlja Senatu, uz prethodno pribavljeno mišljenje Skupštine Priestonice.

Na prijedlog gradonačelnika, Senat utvrđuje godišnje razvojne programe Priestonice, koji se finansiraju iz Fonda za razvoj Priestonice uz prethodno mišljenje Skupštine Priestonice.

Senat raspolaže sredstvima Fonda za razvojne aktivnosti Priestonice, definisanim članom 37 stav 2 ovog zakona.

Član 30

Senat Prijestonice čine:

- Predsjednik Crne Gore,
- Predsjednik Skupštine Crne Gore,
- Predsjednik Vlade Crne Gore,
- Predsjednik Vrhovnog suda Crne Gore,
- Predsjednik Ustavnog suda Crne Gore,

- Gradonačelnik Prijestonice,
- Predsjednik Skupštine Prijestonice,
- Gradonačelnik Glavnog grada,
- predstavnik upravnog odbora Zajednice opština Crne Gore,
- predstavnik građana i
- predstavnik nevladinog sektora.

Član 31

Senatom predsjedava član Senata koji se bira na način i postupak utvrđen Statutom Senata.

Predstavnika građana i predstavnika nevladinog sektora u Senatu bira Skupština Prijestonice na način i postupak utvrđen Statutom Prijestonice.

Predstavicima građana i nevladinog sektora mandat traje dvije godine.

Član 32

Senat ima Izvršni odbor kao izvršni organ Senata.

Predsjednik Izvršnog odbora Senata je gradonačelnik Prijestonice.

Način, postupak i izbor članova Izvršnog odbora i njegove nadležnosti utvrđuju se Statutom Senata Prijestonice.

Član 33

Sredstva za rad Senata obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore.

Stručne i administrativne poslove za potrebe Senata obavlja stručna služba Senata. Senat donosi Statut i Poslovnik o radu, kojim se bliže uređuje način rada i odlučivanja kao i druga pitanja od značaja za rad Senata.

V. FINANSIRANJE PRIJESTONICE

Član 34

Na pitanja finansiranja Prijestonice primjenjuju se odredbe Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

Član 35

U skladu sa decentralizacijom i proširivanjem nadležnosti Prijestonice, obezbjeđuju se dodatni sopstveni prihodi za finansiranje poslova lokalne samouprave.

Član 36

Država, u skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi, iz svojih budžetskih sredstava finansira vršenje poslova prenesenih i povjerenih Prijestonici.

Član 37

U cilju obezbjeđivanja finansijskih sredstava za razvojne aktivnosti Prijestonice formira se namjenski fond - Fond za razvoj Prijestonice (u daljem tekstu: Fond). Osnovna sredstva Fonda čini do 9% projektovane vrijednosti Kapitalnog budžeta Crne Gore za svaku budžetsku godinu.

Član 38

Dodatna sredstva fonda se mogu prikupljati i putem donacija i poklona.

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 39

Univerzitet umjetnosti iz člana 12 ovog zakona će se formirati u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 40

Odredba iz člana 37 stav 2 ovog zakona primjenjivaće se počev od budžeta Crne Gore za 2015. godinu.

Član 41

Statut i opšti akti Prijestonice uskladiće se sa ovim zakonom u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Statut, Poslovnik o radu, akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Senata i druga akta donijeće se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu akata Prijestonice iz stava 1 ovog člana.

Član 42

Odluka o imenovanju članova drugog saziva Senata Prijestonice („Službeni list Crne Gore - opštinski propisi“, broj 25/13) ostaje na snazi do donošenja odluke o imenovanju članova Senata u skladu sa ovim zakonom.

Član 43

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o Prijestonici („Službeni list Crne Gore“, broj 47/08).

Član 44

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog Zakona sadržaj je u članu 16, tačka 4 i 5 Ustava Crne Gore, kojima je predviđeno da se zakonom uređuje sistem lokalne samouprave i druga pitanja od interesa za Crnu Goru, kao i člana 82 stav 2 Ustava Crne Gore, po kojem je u nadležnosti Skupštine Crne Gore da donosi zakone.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Sagledavanjem istorijskog, pravnog, sociološkog, kulturnog i nacionalnog položaja Prijestonice Cetinje u sistemu organizacije države Crne Gore, ukazala se potreba za izradom novog Zakona o Prijestonici. Ovim zakonom se želi unaprijediti status Prijestonice i aktuelni ekonomsko-socijalni položaj Cetinja.

Neadekvatan statusni i ukupni pravni položaj Prijestonice Cetinje, bio je razlog za izradu Studije "Položaj Prijestonice Cetinje u sistemu lokalne samouprave u Crnoj Gori". Studija je identifikovala određeni broj nedostataka i problema, koji su, posmatrano sa aspekta njihovog karaktera, podijeljeni u 4 grupe i to:

- Neadekvatan položaj Prijestonice Cetinje u normativnom dijelu sistema lokalne samouprave u Crnoj Gori;
- Neadekvatno poštovanje Prijestonice u institucionalnom smislu;
- Nedovoljno predstavljanje i valorizacija crnogorskog kulturno-istorijskog, duhovnog i akademskog nasljeđa;
- Neadekvatan sistem planiranja i finansiranja razvojnih programa Prijestonice.

U tom kontekstu, a shodno preporukama Studije, ovim zakonom se definišu odredbe koje će doprinijeti normativnom i institucionalnom jačanju položaja Prijestonice, jačanju njenog fiskalnog kapaciteta kao i stvaranju uslova za dinamičniji ekonomsko-socijalni razvoj Prijestonice.

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM

Normativno jačanje položaja Prijestonice

Imajući u vidu značaj i važnost Cetinja koje je imalo kroz crnogorsku istoriju, ukazana je potreba da se njegova statusna pozicija u sistemu države dodatno ojača. To se, prije svega, može postići kroz jasno definisanje državno-pravnog položaja Prijestonice, definisanje pravnog (funkcionalnog) statusa Prijestonice Cetinje, normativno redefinisane strukture i uloge Senata Prijestonice, normativno jačanje uloge gradonačelnika Prijestonice u aktivnostima Vlade Crne Gore, veći stepen decentralizacije poslova koji su od neposrednog interesa za građane Cetinja i jačanje učešća predstavnika Prijestonice u organima upravljanja državnih javnih službi koje imaju svoje sjedište na Cetinju.

Nadalje, imajući u vidu viševjekovnu istoriju Crne Gore, Cetinje, kao njeno državno i političko središte, bilo je nosilac i svih aktivnosti u oblasti prosvjete i nauke. S toga, cijeneći navedene činjenice ukazala se potreba za dodatnim jačanjem Cetinja kao naučnog centra Crne Gore – što mu nesumnjivo i pripada. U tom smislu, predloženo je i preseljenje institucija iz oblasti nauke.

Takođe, budući da bi Prijestonicu trebalo tretirati sa posebnom pažnjom, jer ona ima izuzetan značaj u sistemu organizacije države, ovim zakonom se redefiniše struktura i uloga Senata Prijestonice. U tom pogledu predloženo je da struktura Senata bude u smislu zakonskog određivanja članova Senata od najviših nosilaca državnih funkcija, lokalnih funkcionera, akademskih institucija, nacionalne asocijacije lokalne samouprave, kao i od predstavnika građana i civilnog sektora Cetinja. S obzirom na to da se Zakonom predlaže i novi način finansiranja Prijestonice kroz Fond za razvoj Prijestonice, kojim će upravljati Senat Prijestonice, dobio je jednu potpuno novu ulogu i status. To je bio razlog za njegovo redefinisane – kako u pogledu strukture i sastava tako i u pogledu nadležnosti.

Institucionalno jačanje Prijestonice

Preseljenje važnih državnih institucija jedna je od ključnih aktivnosti koja Cetinju treba da povрати status i značaj kakav zaslužuje. Analizirajući istorijski aspekt, ali isto tako i trenutne kapacitete (smještajne, ljudske i druge) jednog broja institucija, predloženo je preseljenje sjedišta niza državnih organa i drugih institucija, čime će se dodatno ojačati uloga Cetinja u sistemu države Crne Gore.

Jačanje fiskalnog kapaciteta Prijestonice

U cilju obezbjeđenja finansijskih sredstava za razvojne aktivnosti Prijestonice, zakonom je predloženo formiranje namjenskog fonda - Fonda za razvoj Prijestonice, u kojem bi se prikupljala sredstva za razvojne aktivnosti Cetinja. Sredstva Fonda formirala bi se dominantno iz Kapitalnog budžetu Crne Gore, u visini koja je do 9% njegove projektovane vrijednosti za svaku budžetsku godinu, počev od Budžeta Crne Gore za 2015. godinu.

Pored navedenog, sredstva u Fondu bi se prikupljala i iz drugih, zakonom propisanih izvora, kao što su sredstva od donacija, poklona itd.

IV. PROCJENA POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA

Za izvršenje ovog zakona nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva za 2014. godinu.

V. POTREBA USAGLAŠAVANJA PROPISA

Nije potrebno usaglašavati unutrašnje propise sa ovim zakonom.